

ERDÉLYI LAJKA

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
RIA, I., Disztér 2. tp. Budapest

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónap 70 lejt. Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 13 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

KÖZBESZÓLUNK

AGGODALOM A JÓ TERMES MIATT. A londoni gabonaértekezleten roppant nagy a megrökönyödés. Az amerikaiak jelentették, hogy még a tavalyi gabonakészletük-ből is van hatvanmillió vékával. De ezenfelül az ideai termés is olyan jó, amilyen emberemlékezet óta alig volt. Erre az európaiak is azt mondják, hogy bizony nálunk is rekord-termés van az idén.

Becsületes gondolkozással azt mondhatnánk a világ: Hála a jó Istennek! Lesz kenyér. Minden szegénynek lesz kenyere. Nem lesz éhség sehol a világon.

A londoni búzakonferencia azonban megrökönyödve fogadja a jó termések híreit. Neki ezek mind rossz hírek. Hogy az Isten kegyes volt az emberek iránt, s adott nekik bőven kenyeret, azt az emberek konferenciázó része aggodalmasnak tartja. Oroszországban már emberevőség fajult az éhínség. Londonban azonban a búzaspekulánsok a búzát soknak tartják.

És ezek a rettenetes ellenmondások szabnak ma törvényt a világnak és az embereknek. Ezek miatt vagyunk kifordított, meszterkelt helyzetekben, holott az Isten természetes rendjéhez való alkalmazkodással mindnyájan boldogulhatnánk. Hiába tesz velünk jót az Isten. Az ember abból is kárt és veszedelmet tud kigondolni embertársa számára.

Valami irtózatot katasztrófának kell ránk következnie. Csak az rázhatja úgy meg a fejünket, hogy az Isten természetes rendje után tudjunk igazodni. És örvendeni tudjunk a jó termésnek.

SZEGED A TISZA MENTÉN. Szeged város most szombattól kezdve ünnepet ül az ötven év előtti árvízveszedelemből való fölépülése emlékére. Ötven év előtt elhangzott a rommá ázott Szeged fölött a királyi szó: „Szeged szebb lesz, mint valaha!” És úgy lett. Szeged ma egyike Európa legszebb városának.

A szegedi újjáépülés ötvenéves jubileumán megható, hogy ott van Serban Mihály román miniszter is. Nem azon a címen, hogy román miniszter. Hanem azon a címen, hogy az ő édesapja is, aki Szegednek akkoriban törvényszéki elnöke volt, résztvett a város újjáépítése megszervezésében.

E megszervezés irányelvei szerint voltak a város belső és külső területének az új szabályozásai. Eszerint vették körül a várost a védőművek új rendszerével. Ehhez alkalmazkodtak azonban a Tisza felső folyása vidékén is, ahol évenkénti állandó és céltudatos partszabályozással gondoskodtak, hogy a Tisza aláfolyása akadályok nélkül történjen s a mederből ki ne vágjon.

Most a Tisza felső folyása a Serban miniszter úr kormányának a hatósága alá tartozik. Alkalmazkodnak-e a Tisza felső folyásának az új hatóságai Szeged városának az érdekeihez? Kérdés, amire két szomszédos állam közötti gonddal a mérnöki és műszaki tudomány igyekszik válaszolni.

De ezeken a tudományokon túl az érdekek is esetleg fontosak. A vízáradás nem min-

Kormányválságról álmodozik az ellenzék a transzfermoratórium miatt

Ha a küllöldi hitelezők okoskodnak, a kormány végkép felfüggeszti a fizetéseket s kezdhetik előlről a tárgyalást

Bukarest. Saját tud. Ellenzéki lapok a transzfermoratóriummal kapcsolatban vészharangot húztak meg s azt írták, hogy a kormány olyan nehéz helyzetben lesz a szeptember 5-én megkezdődő tárgyalások során, hogy ez könnyen kormányválságra is vezethet. Ezzel szemben a kormány teljes nyugalommal néz a küllöldi hitelezőkkel folytatandó tárgyalások elé.

A kormány ugyanis a küllöldi törlesztések felfüggesztése előtt már jelezte az államjegy-tulajdonosok érdekképviseelőinek, hogy milyen intézkedéshez kénytelen folyamodni a román terményekkel szemben felállított vámbarrikádok miatt. Azonban erre az értesítésre augusztus 15-ig nem kapott a kormány semmi választ s ez késztette a minisztertanácsot az ismert határozat meghozatalára.

Ha most már a küllöldi hitelezők vonakodnának tárgyalásokba bocsátkozni a kor-

mánnyal a tartozások új fizetési feltételeire vonatkozólag, (mert a lapok szerint ez a veszély fennforog) akkor a kormány egyszerűen végkép felfüggeszti a küllöldi adósságok fizetését s akkor a hitelezőkön lesz a sor, hogy olyan új ajánlatot tegyenek, aminőt a legjobbnak látnak. Szó van arról is, hogy a küllöldi hitelezők először a Népszövetség szakértőinek jelentését akarják ismerni Románia fizetési képességéről.

Madgearu azonban még augusztus 6-án levelet intézett a hitelezők képviselőihez, hogy ne tartsanak igényt a népszövetségi szakértők jelentésének ismeretére az új tárgyalások megkezdése előtt, mert ez csak szükségtelenül elnyújtaná a tárgyalásokat. Madgearu maga készített hatalmas jelentést az ország fizetési képességéről, amelyben 50 gépelt oldalon át igyekszik bizonyítani, hogy a törlesztések felfüggesztése kikerülhetetlen volt.

Madgearu szerint Magyarországnak és Romániának együtt kell működnie

Budapestről jelentik: Madgearu pénzügy-miniszter nagy érdeklődéssel fogadott nyilatkozatot tett Bukarestben a *Pesti Napló* munkatársának. Madgearu egyedül abban látja a gazdasági kibontakozás lehetőségét, ha az agrárállamok rentabilissá tudják tenni a mezőgazdasági néposztály munkáját. Erdélyben — mondotta Madgearu — most nincs kilogrammonként 1 leinel drágább főzelék. És mindez

a lezárt vámsorompók miatt. Románia 70 millió kárt szenved az idén, mert nem tudja kellőképpen exportálni gabonáját, fáját és petróleumát. A miniszter kijelentette, hogy feltétlen fontosnak tartja a közép-európai államok együttműködését, Magyarországnak és Romániának pedig még szorosabb együttműködésre és barátságra van szüksége.

A búzakonferencia nem tud boldogulni a Szovjettel és a dunai államokkal

Londonból jelentik: A búza árának nemzetközi megállapítása szerepelt tegnap a búzakonferencia napirendjén. Az exportállamok 68 arany centet kérnek, az importállamok 60 aranycentet ígérnek s most a 8 centes különbség elhárításán dolgozik a konferencia.

A svájci delegátus azt indítványozta, hogy a behozatali államok egyenként kötelez-

gyárt egy tömeg vízzel kezdődik, csak azzal, hogy egypár vízesőpp nem fér a medrébe. A Tisza felső folyásán is elég, ha egypár csöppnyi vízzel több kerül a mederbe, mint amennyi kellene. Például egypár magyar könnyecseppel.

Szeged azt is fájdalmasan megérezheti...

zék magukat egy bizonyos mennyiség átvételére, míg a termelő államok ehhezképest szabják meg a termelési területeket.

A javaslat elé elsősorban a Szovjet gördit akadályokat, amennyiben a szovjetdelegátus bejelentette, hogy Oroszország nem hajlandó búzával bevetett területeit csökkenteni.

A gabonaellenőrző nemzetközi bizottságban Franciaország, Németország, Olaszország, Spanyolország, Svájc, Anglia és az északi államok delegátusa szerepel. A dunai államok mindeztideig nem tudtak megegyezni abban, hogy kivel képviseltesek magukat. A dunai államok most ultimátumot kaptak és abban az esetben, ha rövidesen nem tudnak dönteni, kimaradnak a nemzetközi bizottságból.

Megépítik a Duna-Tisza csatornát

— Nemzetközi forgalom a Tiszán —

Budapestről jelentik: Az egyébként oly csöndes szolnoki kikötő az idén igazi meglepetéssel szolgál az idegeneknek. Csak úgy nyüzsgés az élet és a forgalom szinte a nagy tengeri kikötők forgalmát juttatja az ember eszébe. Hosszú sorokban állnak a parton, a teherpályaudvarral és a dohánybevéltő épületével szemben a vontatóhajók: magyar, osztrák, német, francia, hollandi uszályok. Felmeztelen munkások sűrűnek az egész part hosszában, zsákokat emelnek, rakodnak és alig, hogy megtelik az egyik uszályhajó már indul is tovább, hogy átadja helyét a következőnek.

A tiszavidéki magyar búzát és magyar dohányt szállítják itt külföldre: az idei rekord-termést rekordexport követte. A gabona szállításának útja csak igen kis töredékben vasútvonal, a forgalom legnagyobb részét a vízi utakon bonyolítják le.

Magyarország csak úgy tud konkurrálni a többi nemzetek gabonafőléseivel, ha az olcsó árat nem terheli nagy szállítási költség. Szeged és Szolnok a gabonaszállítás két csomópontja, ide futnak össze az egész magyar Alföldről a gabonaszállító vonatok, hogy itt rakják át az exportálásra szánt kontingeneket a külföldi hajókra.

Az uszályok a Tiszán vonulnak le Títelig, majd a Dunán a Fekete-tengerig, ahol tengeri hajókon folytatják útjukat a Dardanellákon, a Földközi-tengeren és a Gibraltár-szoroson keresztül Franciaországba, Németországba és Hollandiába.

Egy másik csoportja a hajóknak Títeltől kezdve fölfelé uszik a Dunán és annak mellékfolyóin át osztja el a rakományt. Hogy mennyivel olcsóbb ez a viziszállítás, arra elég az az egy példa, hogy egy mázsa gabona szállítási költsége Szolnoktól Brailág mindössze egy pengő.

Szolnokról eddig mintegy husz uszály gabonát szállítottak el. Mivel az uszályok mindegyike 50—60 vagon gabonát fogad be, az eddig berakott gabonamennyiség kerekén 110 vagonra tehető.

Szolnokon nincs munkanélküliség.

Ami azonban Szolnokot végre igazi jelen-

tőségéhez fogja segíteni, az a régóta tervezett Duna—Tisza csatorna megépítése lesz, amely a földművelésügyi minisztérium eddigi tervei szerint Budapest alatt indulna ki és közvetlenül Szolnok alatt végződne. Ezáltal a szállítási költségek a Tiszáról a Dunára még jobban megalapozottabbodnának és a magyar buza a külföldön még inkább konkurenciáképes lenne. A Duna—Tisza-csatorna, amely eddig csak szép álom volt, lassacskán reális valósággá lesz. Horthy kormányzót tiszai kirándulása alkalmával 29-ikére várják Szolnokra, ahol már be akarják mutatni neki a tervezett csatorna utvonatát.

A katolikus nagygyűlés első napján Gh. Junian politikai gyűlést rendez Gyergyószentmiklóson

Csikszereda. Saját tud. Gyergyóba érkezett Cohen Josif bukaresti ügyvéd, a törvény-előkészítő-tanács tagja, a Junian-féle radikális parasztpárt egyik vezére. A radikális pa-



Dr. Werner birodalmi főügyész,

aki levelet intézett Branting svéd ügyészhez és Romain Rolland francia íróhoz, amelyben őszinte véleményüket kéri abban a kérdésben, hogy bűnösök-e a kommunisták a Reichstag felgyújtásában.

Tanító urak figyelmébe
ajánljuk az újra engedélyezett, III. kiadású,
bővített Bálint Akos

„Öröm ábécé“-t.

Ara kötve: 35 lei,

tanítóknak árengedménnyel szállítja:

Márk István könyvkereskedőre
Gheorgheni, jud. Ciuc

és az **Unsegélyző, Cluj.**

rasztpárt sorozatos gyűléseket akar rendezni Gyergyóban is, amint ezt tette az alcsiki és felcsiki községekben. Ennek előkészítési munkájában fáradoz Cohen ügyvéd. A gyergyószentmiklósi politikai gyűlés idejét szeptember 2-ában állapították meg, amikor Románia katolikusága nagygyűlésének első napját tartja. Megértjük, hogy a tömeges részvétel szempontjából szükség volt a gyűlésnek erre a napra való kitűzésére, de mégis úgy találjuk, hogy nem éppen izléses eljárás Románia katolikuságával szemben. És nem is célirányos, mert a katolikus magyarság a saját gyűlésén fog megjelenni s így Junian nem sok hallgatóra számíthat.

Lengyelországban ledöntik az összes Bismarck-szobrokat. Kattowitzból jelentik: A városban megkezdtek Bismarck hatalmas szobrának lerombolását. A szobordöntést a város polgármesterének hozzájárulásával végzik s ezt a szoborrombolást az országban még több Bismarck-szobor ledöntése fogja követni.

Nyilvános telefonállomások az utcán. Temesvár. Saját tud. A telefonszolgálat elhatározta, hogy Temesvár forgalmasabb utcáin nyilvános telefonállomásokat létesít.

Suba Nagy fogat húzat

Irtó: Csurka Péter

Már hetek óta kegyetlenül fáj Suba Nagy Istvánnak a foga. Hiába rakott rá anizsmagot, tömjént, rézgálicot, bagót, rumot, semmi sem zsimbasztotta ki a kegyetlen fájást. Belsőleg is hiába orvosolta magát, belső medicina alatt értvén napi ötliter félgyertyás bort (félgyertyás bor alatt érte viszont az olyan bort, amiből ha iszik a szegény ember a pincében, alig éget el egy félgyertya és máris indulhat az ember felfelé a grádicson. — négykézláb, persze így is, ha tud. A Küküllő mentén így fokolják a bort és bizony megette a fene azt a szőlőlevet, amelytől ilyen fokozás alkalmával három, négy gyertya is elég, oszt az embernek a kalap még mindig a fején van, vagy le nem fordul a székről. Az ilyen bort akár mingyárt ki is lehet önteni...) Suba Nagy mindennap főkrézszege itta le magát a félgyertyásból. Azonban a részegség elmúlt, a fogfájás pedig megmaradt. Végül is eltökélte magát, hogy bemegy a városba, behajtja az egyik süldőt, eladja és annak az árából kinyikkantatja a fogát.

A süldőt kukoricával csalogatta és fennhangon káromkodott az országúton. Természetesen szitkai a város összes fogorvosait célérányozták, akik tán még két pengőt is elkérnek egy vacak foghúzásért, az ördög őket akárhová tegye. Mióta meghött Bódis Ádám, a tanynai kovács, e tekintetben is befelegett a sze-

gény embernek, mert Bódis mester negyven krajcárir húzott egy fogat és sokszor egy félóránál is megdölgözött ezir a kis pizír, ötszörhatszor nekifeszült, míg kirántotta... De ezek a doktorok?!

Eladta a süldőt és ment saigó fájással baktatva a Nagy-utcán. Eszébe jutott dr Grünwald Béla, akit a soványhátú tanyákra fuvarozott ki egyszer megbódogult Bódis Ádám pácienséhez, akit előzőleg Bódis uram vett kezelés alá olyképpen, hogy az álkapsát is kitesztotta a helyéből... Grünwald tekintetes úr biztosan ráismer. Oszt ha ráismer, ócsóbban csinálja neki az ügyet. Az is igaz, hogy Suba Nagy se engedett akkor a fuvar árából. Nadehát az akkor vót. Megosztán az orvos, meg ő, az merőben és mindenféleképpen kettő... Belépett a városzobába.

— Aggyonisten tekintetes doktor úr!... Én vagyok, Suba Nagy István Soványhátúr!... Assziszem, hogy megismer a tekintetes úr!...

A doktor hümmögött, hámmögött. Hogy igen, hogy hát őh hogyne urambátyám, izé, hássen olyan kicsi ez a világ, hát hogyne, hogyne kérem Suba Nagy úr, hogymint vannak otthon, a család, az asszony...

Tulajdonképpen fogalma nem volt róla, hogy kívül beszél.

— Köszönöm, tekintetes úr szívélyes kérdéseit, megvónánk, megvónánk, csak nekem csúful fáj a fogam...

— Megnézzük, megnézzük...

Betúszkoltta a rendelőbe, beültette a székbe. Suba Nagy kitátotta a száját, a tekintetes úr piszkálta a fogat valami vassal és kérdezte, hogy fáj-e?...

— Kegyetlenül, tekintetes ur...

— Kihúzom...

— En is ezt céloztam...

— Azonban ezt a fogat el kell érzésteleníteni, mert mélyen bent fekszik, hatalmas gyökere van, rettenetesen fájna a húzás...

— Hát oszt mibe kerül úgy érzis nélkül?

— Nyolc pengő...

Suba Naggyal forgott a szék. Naggyot akart mondani, de torkán akadt a szó. Aztán azt gondolta, hogy legokosabb vóna gyomron rugni a tekintetes doktor urat, vagy addig ütni, míg le nem engedi a nyolc pengőt egy pengőre. Mégis legyűrte indulatait és fogcsikorgatva kérdezte meg:

— Hát amugy mibe jön?

— Amugy a fele. Négy pengő. De nem ajánlom. Higyje el, rettenetes fájdalom lesz... Most iszonyuan belevágott a fájás Suba Naggyba.

— Nem bánom mán — mondta verejtékezve. — Óccson bé a tekintetes úr!... Óccson bé, mer mingyárt széjjelharpom a tekintetes urat...

Kapott egy injekciót, azután udvariasan kitessékeltetett a városzobába:

— Üljön itt vagy tíz percig. Be kell várni, míg az injekció hat.

Már többen ültek a városzobában. Grünwald doktor úr a soronkövetkezőt szólította,

„A bölcsök ne legyenek üresek és a nép legyen erős és bátor” — mondta Mussolini az olasz népnek

Milánóból jelentik: Mussolini tegnap délután hatalmas tömeghez beszélt. — A történelem utóbbi hatszáz esztendeje azt mutatja — mondta többek közt a Duce, — hogy csak az erős népek maradnak meg; a békében szeretik őket, a háborúban pedig félnék tőlük. Az erőtlenné nemzeti magukra hagyják a békében, a háborúban pedig szétszóródnak és elpusztulnak. A bölcsök ne legyenek üresek, a nép legyen erős és bátor! Ne bízza el magát, de ne is csüggedjen el, ha megpróbáltatások érik. — A Duce ezután arról beszélt, hogy tizennégy év alatt bebizonyította Olaszország békeszerető politikáját.

Japán nem hagyja magát

Tokióból jelentik: Japán ultimátumszerű jegyzéket intézett Amerikához, amelyben közli, hogy abban az esetben, ha Amerika tovább építi hadihajó-flottáját és nem változtatja meg elzárkózott kereskedelmi politikáját, Japán is növeli hadiflottáját és elzárkózó vámpolitikát kezd.

A II. internacionálé kongresszusán Leon Blum a kommunisták felé akarja terelni a szocialistákat

Párizsból jelentik: A második internacionálé napok óta tartó kongresszusa befejeződött. A kongresszus legnagyobb szenzációja Leon Blumnak az a kijelentése volt, amelyben javasolta, hogy a szocializmus közeledjék a bolsevizmus felé. Leon Blum kijelentése nemcsak polgári körökben, de a szocialisták között is meglepetést keltett és kínosan hatott.

A gyűlés a javaslat fölött határozatot nem hozott.

Pénzhamisító aranyműves. Szatmár Saját tud. A rendőrség Bányai Kálmán aranyművesnél, aki nemrégén költözött Marosvásárhelyről Szatmárra, hamispénzverő műhelyt fedezett fel és sok hamis 5 és 10 leies talált. Letartóztatták, de eljárás indult a gyógyszerár ellen is, ahonnan a ciankálit beszerezte. Bányai nyomorára hivatkozva, beismerésben van.

akivel visszament a rendelőbe. Suba Nagy lezegett fejjel ült egyideig. Érezte, hogy lassan múlik minden fájdalma. Bütykös hüvelykujját is benyomta a szájába, ráharapott, akár kettéharaphatta volna. Csudálatos! — gondolta magában. Még ült egy kicsit, mustrálgatta a jelenlévőket, majd egy hirtelen mozdulattal előkapta meggyfabotját, kucsmáját és kilábujhegyezett az előszobából. A kapun is kicsúszott és az utcán nagyot szítt a délutáni levegőből, dagadt mellel igyekezett az aszfalton a piactér felé. Gondolta, hogy Vájnstoknál bévesz egy deci zöld pájinkát, ottan meg veszi útját a soványhátú tanyák felé. De megmarad a süldő ára egészben!... Köszönöm Grünwald tekintetes úr!... Nekem is van sütnivalóm!...

Még nem ért Vájnstokhoz, amikor meglátott egy kapu felett valami felírást. Márványtáblán ez állt, hogy: Dr Zsigay Kálmán fogorvos. Suba Nagy nézte kis ideig a táblát, majd elröhögte magát és pillanat alatt befordult a kapun. Becsengetett. Az orvos fehér köpenyegben fogadta.

— Kihúzatnék egy fogamat, tekintetes úr, de minél gyorsabban... E fáj nil! — ült be a székbe. — Csak rá a vasat, tekintetes úr, oszt ki vele... Nem kell nekem érzis nélkül... Kiállom én, megoszt pizem se igen van...

Az orvos csóválta a fejét.

— Nagyon fog fájni, barátom — mondta ő is, — nagyon, de nagyon. Dehát ha így akarja, én nem bánom...

— Én nem szürkítatom magamat össze-



A budapesti Szent István-napi körmenet

Szent István király ismertette meg a magyar nemzetet a kereszténységgel, bölcs intézkedései pedig örök időkre meg is szilárdították azt országában. A szent István-napi körmenet ezért is inkább vallásos jellegű, mint hazafias.

Benes és Titulescu római útja

Cáfolják is, valószínűnek is tartják. — Titulescu az Anschluss mellett

Benes cseh külügyminisztert általában úgy ismerik, mint a kisantant legjellegzetesebb képviselőjét. Mellette Titulescu román külügyminiszter is szerepel, de ő inkább a diszkülpolitikusa a kisantantnak. Az igazi motornak inkább Benest tartják.

Hónapok óta megismétlődik a híre, hogy Benes Rómába készül Mussolinihez. Tegnap jelentéseink is ezt a megismétlődő hírt hozták. Franciaországi lapok vetették be az európai érdeklődésbe ennek az új római látogatásnak a hírét. Ugy látszik, hogy kísérleti légömbök ezek a hírterjesztések, mert huszonegy óra múlva többnyire megcáfolják.

Most azonban a cáfolat nem olyan határozott. Lehetséges, hogy a Franciaországból felröppentett hírekre az olaszok most nem válaszoltak olyan teljes elutasítással, mint

eddig, s így a csehek is most már nem tartják kizártnak a római külpolitikával való egyezkedést. Ilyen féligcáfolt, félig megerősített állapotokban a Benes római utitervéről szóló hírek igen érdekesek és igen jellemzőek.

E hírekhez sokatmondóan csatlakozik az a hír is, hogy Titulescu szintén Rómába utazik. Persze más címen, mint Benes, de tulajdonképpen ő is ugyanolyan okból.

Az, ami nem valószínűtlen.

(Prága.) A cseh kormányhoz közelálló körök cáfolják azt a hírt, hogy közelálló eshetőség volna Benes külügyminiszter útja Rómába. Ugyanazok a körök azonban azt is mondják, hogy ez az utazás nem valószínűtlen, mert a kisantantnak csakugyan van egy közép-európai koncepciója, amit össze kell egyeztetni a római koncepcióval. A cseh kormánykörök szerint ez az összeegyeztetés lehetséges.

(Berlin.) A „Berliner Tageblatt” római tudósítója összegezi a Benes római látogatásáról szóló híreket. Szerinte Rómában lehetségesnek tartják ezt az utazást és arra vezetnek vissza, hogy a Dunavidék új gazdasági rendjének az olasz terve okozza ezt a látogatást. Itália ellene van a francia tervezésű Dunaszövegségnek, amely Ausztria és Magyarország önállóságát teljesen elvonná. Ellenben Ausztria és Magyarország függetlenségének és egyenlőségének a teljes fenntartása mellett a további nagyobb körvonalú gazdasági együttműködést Olaszország is lehetségesnek tartja az említett két állam és a kisantant között s mindenképp Csehszlovákiával.

Titulescu Rómában.

Bukarest. Saját tud. A párizsi *Matin* szerint Titulescu Rómába utazik, hogy tárgyalásokat folytasson a román-olasz kereskedelmi egyezmény meghosszabbításáról. Ugyancsak a *Matin* egy híre szerint Titulescu állítólag kijelentette, hogy jobb egy osztrák-német Anschluss, mint Ausztria-Magyarország visszaállítása.

Mussolini nem kívánja Benest fogadni.

Párizsból jelentik: Tegnap olyan hírek terjedtek el a francia sajtóban is, hogy Benes csehszlovák külügyminiszter Rómába utazik, hogy Mussolinivel tárgyaljon. A francia sajtó most olyan értelemben ír, hogy Mussolini nem kívánja Benest fogadni.

vissza... Húzza csak az orvos úr!... Meg se nyikkanok én...

— Na, erre kíváncsi vagyok?!...

— Elengedi az ántret a főorvos úr, ha még csak nem is sóhajtok?...

— El én!... De ha igen, akkor maga duplán fizet, — tréfálkozott az orvos...

— Rendicsek!... Itt a kezem, tekintetes úr!...

Dr Zsigai nekifeszült.

Es Suba Nagy meg se nyikkan, még csak nem is sóhajtott...

*

Este a két kolléga találkozott a kávéházban.

— Kérlek — ujságolta Zsigai, — ma délután volt egy rendkívüli esetem. Beállított hozzám egy atyafi. Kihúztam neki egy hatalmas zápfogát, de alig bírtam kihúzni kérlek, de az én emberem egy jajt, egy parányi sóhajtást nem hallatott... Én még ilyet életemben nem láttam...

Grünwald tekintetes úr eltátotta száját. Tátogatta, csukogatta, szólni akart, de nem bírt, nevetni se tudott, bosszankodni se, semmit se, csak azt az egyet tudta, hogy ő adott az atyafinak injekciót. De nem árulta el a kollégának, mert nem akarta kinevettetni magát...

Zsigay tekintetes úr viszont nem árulta el, hogy ő se kapott egy grandot se a húzásért. Mert ő sem akarta magát kinevettetni...

Suba Nagy pedig végig danolta az országútát.

A forrongó Kubából három nap előtt Kolozsvárra érkezett egy hölgy, aki az elkergetett elnök házában nevelő volt

— Az exotikus szigeten több ezer magyar küzd az éhhalállal —

Kolozsvár. Saját tud. Az újságok világszeri tele vannak a kubai forradalommal és Machado elnököt zsarnokságáért elkergették. Az elnöknek sikerült Bahama-szigetre menekülnie, de híveit kivégezték. Kuba fővárosából, Havannából három nap előtt Kolozsvárra érkezett édesanyja látogatására egy fiatal hölgy, aki Machado elnök házában nevelő volt.

A fiatal urinő, akinek nevét riportunk végén tudjuk meg, nyolc nyelvet bír tökéletesen. Édesatyja német volt, 74 éves édesanyja magyar és Kolozsváron él. Munkatársunkat nagyon kedvesen fogadja és elmondja, hogy amióta hazaérkezett Kubából, izgatottan lesi a kubai forradalom híreit, mert neki ismerős, kedves és közeli az az ország.

Szeretettel, áradozva beszél Kubáról. Havanna minden házat ismeri. Szerelmese a hártalan óceánnak.

— Mikor ment ki Kubába és miért? — kérdezzük.

— Hat éve. Hogy miért? Erre nehéz felelni úgy, hogy ne mosolyogjon. Tiszta kalandvágyból. Rettenetesen kívántam utazni. Még hét esztendősem voltam, amikor már arról álmodoztam, hogy Amerikába menjek. Addig nyelvtanulást adtam Kolozsváron, abból éldegéltünk. Meg volt egy kis „boarding house”-unk a minoriták házában. Mikor a rendház román kézre került, ki kellett költözködnünk. Semmi sem kötött többé ide. Elhátároztam, hogy szerencsét próbálok. Amerikába már akkor lehetetlen volt bejutni. Kubába még szabad volt a bevándorlás. Hirtelen határoztam, egy hét alatt készen is álltam az útra. Nem bántam meg. Nagyon jó dolgom volt ott. Nevelősködtem különböző előkelő havannai családoknál, orvosok asszisztense voltam, zongorát is tanítottam...

— Akkor most miért...?

— Tudom, mit akar kérdezni. Hogy miért jöttem haza. Elfogott a honvágy. És vágytam látni hetvennégy éves öreg édesanyjamat. Ő már gyöngye, beteges. Nem hagyhatom többé egyedül.

Másolni kezd Kubáról. Rajongva festi a tengerpartot. A gyönyörű pálmás sétányokat, a hatalmas rizsföldeket, cukor- és dohányültetvényeket. A város lüktető, hatalmas forgalmát, amelyben spanyolok, angolok, németek, törökök, görögök, magyarok, négerok, kínaiak, japánok és mindenféle más népek tülekednek a megélhetésért.

Előkerülnek a fényképek. Vadregényes vidékeket látunk. Sziklás canyonokat, sík földet a tengerrel. Datolyapálmák végtelen sorát, kis nádfedeles néger házikókat. Gyönyörű palotákat különleges kubai építészeti stílusban. Földtől mennyezetig érő ajtókat és

ablakokat, színes üvegekkel berakva, mint a templomok ablakai. Kis cukrászdák terraszán parafasisakos angolok ülnek és szüresölik a különféle „refresco”-kat, hűsítőket, előszere-ttel az ananász jégbehűtött édes levét. Minden képről a trópusok vakító fénye, fülledt forrósága csap felénk.

Végül arckép kerül elő.

„Szegény Machado!...”

— Ki ez?

— Ez szegény Machado, a volt köztársasági elnök... És mindez azóta történt, amióta eljöttem onnan. Kis sejtette volna?

A fénykép jómegjelenését, kissé zömök,



Kuba új elnöke Gespedes Carlos Manuel há-lája jeléül megöleli az amerikai követet, mert Amerika hirtelen beleavatkozással véget vetett a kubai forradalomnak. Az elő-terben Kimberley kapitány amerikai katonas-attasé.

joviális, őszhajú, hatvanév körüli urat ábrázol. Arcán kedves, barátságos mosoly.

— Ön ismerte az elnököt? — kérdezzük.

— Ó, hát hogya. Mikor megérkeztem Havannába, először a volt köztársasági elnök, Francisco Sayas házába kerültem, mint nyelvtanár. Onnan jutottam Machado elnök házához, mint gyermeknevelő. Hosszabb ideig laktam nála. Gyakran találkoztam vele. Mondhatom, nála rokonszenvesebb, megnyerőbb, barátságosabb embert elképzelni is nehéz.

— Miért tartották akkor olyan kegyetlen zsarnoknak? Mi volt a bűne, ami miatt bűnhődni kellett?

— Azt beszélték, hogy rettentően költekeztek. Nem bírja az ország az ő pazarlását. Hát édes Istenem, én nem hiszem, hogy olyan szörnyen költekezett volna. Nem élt éppen egyszerűen, de olyan feltűnő fényűzően sem. Hogy esetleg lopott volna, amit szintén mondtak ellenségei? Hát hol nem lopnak azok, akik lophatnak? Evvel szemben azonban kétségte-lenül sokat tett a város szépítése érdekében. Ő építtette a Capitoliumot is Havannában. Tessék nézni. Szinaranyból van a teteje. Hát ez persze, hogy pénzbe került. Ezt a pénzt

pedig a lakosságnak kellett megfizetni adók formájában. Emiatt zúgolódtak. Mindenki tudja, hogy Machadonak külföldön nagy vagyona van font sterlingben, de azért nem muszáj mingyárt a legrosszabbra gondolni. Hogy zsarnok volt? Csak követte elődei politikáját. Minden elnököt négy évre választanak. Ő ott követte el a hibát, hogy másodszor is megválasztatta magát, még pedig terrorral. Olyan esetek is előfordultak, hogy politikai ellenfelei egyik napról a másikra eltűntek a szigetről. Sohasem kerültek elő többé. De ezt inkább párthívei rendezhették, mint ő; ő magamосolygott és maga volt az udvariasság... A kubai nép olyan, mint a gyermek. Tessék elhinni, ha magától lemondott volna Machado — még két éve volt hátra, — újra megválasztották volna.

— Egyedül a magas adó volt a baj?

— Korántsem. A gazdasági válság, amely ott is érezhető. A kubai nem szeret dolgozni. Ami terem, azon is mások dolgoznak. Ő maga könnyelműen él egyik napról a másikra. Naponként adja el a napi termést. Most nem kellett senkinek. Nem volt export. Egyszerre bajba került mindenki. Míg a háború alatt az egész Kuba meggazdagodott a cukorszállításból, most egyszerre megbomlott a gazdasági egyensúly. A másik nagy kereseti forrás: az idegenforgalom és turisztika is megcsappant. Persze mindenki elkeseredett és Machado-t okolta mindenért. Pedig ez világkrízis. Szegény Machado, mit tehetett ő minderről?!

... — Természetesen voltak még más bajok is. Nem fizették rendesen a tisztviselőket. A vasutasok, postások és más köztisztviselők sokszor hónapokig bójtöltek, mire megkapták járandóságukat. De a katonaság és rendőrség, amelyen az elnök diktatori hatalma nyugodott, bezzeg pontosan kapta fizetését. Azt hiszem, az egész világon nincs még egy olyan kitűnő, pontosan informált, ügyes titkosrendőrség és rendőrség, mint Kubában. Ha valaki csak egy szót mert szólni az elnök ellen, a következő pillanatban már mellette termett a detektív és letartóztatta. De ugyanilyen pontosan és gyorsan leplezték le a legkomplikáltabb bűnügyeket is... Hiába, amerikai tempó, amerikai ügyesség...

— Amerikai szabadság nélkül, — fejezzük be a mondatot.

Nyomorognak a magyarok.

— Vannak-e magyarok ott? — vetjük fel a következő kérdést.

— De még mennyire vannak. Egész magyar kolóniák létesültek, jölnének magyar napilapok jelennek meg. Legalább is régebben jól mentek. Most azokkal is baj van.

— Milyen viszonyok között élnek a magyarok?

— Bizony, nagy általánosságban siralmas a helyzetük. A kivándorlók ügyesebbjei, akik bírják a versenyt a sokezer kinaival, sokszáz japánnal és a szinte ingyen dolgozó erős négerrel, valahogyan csak megélnék. Pincérek lesznek szállodákban, vendéglőkben. Igen beválnak a magyarok, mint szakácsok. Ha már meg tudtak spórolni valamit, bodegát, kiskereskedést nyitnak. De arra, hogy valaha is hazajöhessenek, ők sem gondolhatnak, mert csak az utiköltség több, mint 400 dollár hazáig... A többi, a nem életrevaló elem, bizony az utcán fordulhat fel az éhségtől. És gyakran fel is fordul. Jön az éhség, a láz.

Könyvujdonság!

**Trochu-Arway Nagy Bálint
Vianney Szent János,
az arsi plébános élete**

A francia akadémia által pályasorozott mű.
Ara füzve 150 lei és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

TÓTH TIHAMÉR
REPREZENTANS MŰVEI:

Krisztus Király 250 lei
Tíz parancsolat I. rész 250 „
Tíz parancsolat II. rész 250 „
Hiszek egy Istenben 250 „
Hiszek Jézus Krisztusban 250 „

Az öt könyv együttes megrendelése esetén portó nincs.

„Erdélyi Lapok” könyvosztálya.

mindenféle tropikus betegség. Egy-kettőre végük. Rengeteg honfitársam fordult hozzám segítségért, protekcióért. Akin csak lehetett, segitettem. Mert én ott már „beérkezett” voltam. *Isten őrizzen, hogy valaki ma kivándorlásra gondoljon...*

— Olyan nagy az általános nyomor?

— Kétségbeejtő. Hiszen ez magyarázza nagyrészt a forradalmat is. Csak egy példát mondjak. A szemetet nagy autók szedik össze naponta a városban. Az összegyűjtött szemettel nagy teherhajó szállította ki a nyílt tengerre és süllyesztette el ott. A tengerben nyüzsgő cápák aztán azonnal felfalták a szemétben levő sok ételhulladékot. Ma már az a helyzet, hogy nem lehet egy méterre sem bemenni a tengerbe, mert mind ott nyüzsgenek a cápák. A kifogott cápák gyomrában mind faládákat, vasdarabokat találnak csak: hulladékok holmi már nem jut nekik. A házak előtt, a szemetes ládákból és autókból szedik ki a hulladékokat az éhezők. A kikötőben a mezeten, csonttá soványodott emberek száza ácsorog és várja a munkát, vagy a halált... A spanyol a legélelmesebb és leginkább tüzelettel szellemű. Köztük van a legkevesebb nyomorgó.

A kétféle honvág.

Távozni készülünk. A beszélgetés újra a forradalomra terelődik.

— Jaj, vajjon csakugyan legyilkolták volna a Machado összes hiveit? Az szörnyűség volna! *Herrera* generálist, *Suisaretá-t* és másokat? Hiszen csupa jóismerőseim ezek!...

Egymásután sorolja fel a neveket. Majd hozzáteszi:

— Minden reményem, hogy túloz a sajtó. Édesanyám rendszeresen küldött ki nekem erdélyi és pesti lapokat. Hányszor olvastam kubai forradalomról, mikor ott semmi sem volt a valóságban. Merthogy egy-két bomba elpukkan, az ott még nem forradalom. Bár még tíz nap maradtam volna: mikor eljöttem, tíz nap múlva kezdődött az egész felfordulás. Ha ugyan igaz.

— Mikor indult?

— Julius tizenhatodikán. Párizsban és Berlinben időztem csak pár napot. Három napja érkeztem. De lássa, milyen különös az emberi lélek. Onnan folyton vágytam haza. Három napja vagyok itt és már kimondhatatlanul vágyom vissza...

Künt heves szél fut végig, meglendíti az ablak szárnyát. A „kubai hölgy” megigazítja magán a vastag kendőt és vacogva mondja:

— Rettenetes itt ez a decemberi időjárás...

— Kezet nyújt. Búcsúzik. — Igérje meg, ha valami lapban kubai hírt talál, eljuttatja hozzám.

Megígérem. Evvel szemben megkérem, hogy névjegykártyámra írja fel nevét. Csinos. gömbölyű betűkkel írja: *Ella von Perroy.*

— Adieu! (d. j.)

Lelőttek egy jugoszláv exminisztert

Belgrádból jelentik: A Zágráb melletti Zlotariban revolveres merénylet áldozata lett *Neudorfer* jugoszláv exminiszter. Egy állástkereső fiatalember kérvényt és okmányokat nyújtott át az exminiszternek s miatt ez az irásokat tanulmányozta, a fiatalember revolvert rántott s közvetlen közletről háromszor *Neudorferre* löött. A merénylő fiatalembernek sikerült elmenekülnie. *Neudorfer* összeesett és meghalt.

Egy másik verzió szerint a merénylet *Neudorfer* birtokán történt s a gyilkosoknak, akik többen voltak, sikerült a cselédség üldözése előtt egy közeli erdőbe menekülniök. Az erdőt csendőrök vették körül.

Neudorfer előbb a Radics-pártnak volt a tagja, de renegát lett, átpártolt a diktatúrához s a diktatúra kormányában kapott miniszteri tárcát. Később úgy látszik megbánta cselekedetét és visszavonult. Most egészen bizonyosnak tartják, hogy politikai merénylet áldozata lett.



Roosevelt nyaralásából visszatérőben felkereste a történelmi Shenandoah-völgyben weekendező ifjúsági tábort

Az ifjúság nagy ujjongással fogadta az elnököt, meg is vendégelte a tábor törvényei szerint, majd azzal a kéréssel, hogy tábortukat el ne hagyja, míg jól nem lakott, háromszoros „hurrát” kiáltottak neki. Az elnöktől balra a tábor elnöke ül, jobbra pedig *Green William* az amerikai iparösszövetségek elnöke.

Aláírták a Lengyelországgal kötött kereskedelmi egyezményt a román gabona kivitelére

Eddig csak Lengyelországgal sikerült a megegyezés

Bukarest. Saját tud. Tegnap délután 3 órakor a kormány gazdasági bizottsága ülést tartott. Ezen az ülésen *Madgearu* miniszter elnökölt. Résztvettek kivülről: *Mirto, Voicu Nănescu, R. D. Joanănescu, Tilea, Irimescu* és *Cezar Popescu*. A gazdasági bizottság vizsgálat tárgyává tette Románia kereskedelmi kapcsolatait Lengyel-, Olasz-, Spanyol-, Görögországgal és Csehszlovákiával, amely államokkal jelenleg tárgyalások folynak és megállapította az utasításokat, amelyeket a kormány a tárgyaló román delegátusoknak adni fog.

Tanulmányozta a bizottság egy német

csoporthoz ajánlatát az árukompenzációs kapcsolatok felvételére és megbízást adott *Tileának* és *Irimescunak* a tárgyalások folytatására.

Irimescu, mint a gabonaértékesítési eljárás vezetésére kiküldött kormánybiztos, részletesen ismertette az addig foganatosított intézkedéseket.

A kormány gazdasági bizottsága ugyanekkor aláírta a Lengyelországgal kötött kereskedelmi egyezményt román gabona kivitelére. Lengyelország ugyanis az egyetlen állam, amellyel eddig Romániának sikerült megegyeznie a román gabona kivitelére nézve.

A búza ára harmincezer lei fölött mozog és a világparitás fölött áll

Bukarest. Saját tud. A gabonavalerifikáló kormánybizottság a következőket közli hivatalosan: A búza ára ellentétben egyes sajtóhíradásokkal, a vagononkénti 30.000 leies ár körül mozog, alapul véve 75 kg-os minőséget, hektoliterenként öt százalék idegen keverékkel. Ez az ár kis változásokat mutat fel az egyes városokban,

a legmagasabb ár volt *Bukarestben* és *Brailában*, 34.000 lei vagononként.

Azt a megfigyelést lehet tenni, hogy a termelők kis részletekben adják a búzájukat, ami hozzájárul a gabona belföldi árának fenntartásához, megközelítőleg 17.000 lejjel vagononként, a világparitás fölött.

A világ búzatermése

Rómából jelentik: A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése megerősíti az Európára vonatkozó eddig ismert adatokat, sőt hiteleseknek fogadta el a sokak által tendenciózusnak vélt északamerikai adatokat is és megerősíti azt a hírt, hogy Észak-Amerikának nem lesz exportfeleslege. Ez természetesen nem azt jelenti, mintha Észak-Amerikának a búzaexportot be kellene szüntetnie, mert a

múltévi termésből még nagyobb készletek tárolnak.

Az európai búzatermés az intézet becslése szerint mintegy 26 millió q-val nagyobb a tavalyinál és 54 millió q-val nagyobb az utolsó ötéztendő évi átlagánál. A többlet a vetésterület növekedésének és a há-ként jóval nagyobb terméseredménynek tudható be. A bő termés következtében az európai búzaimport államok szükségletét nagyrészt fedezhetnék az európai exportállamok. Az idén mindössze kb. 85 millió q tengerentúli behozatalra volna szükség, míg a múlt évben 117, 1931-ben pedig 144 millió q volt.

A tengerentúli búzatermésről megállapítja az intézet, hogy általában kedvezőtlen, egyes exportországokban pedig jóval kisebb a múltévinél. Az Egyesült Államok búzatermése éppen a belső szükségletet fedezi. Az északi földrészen a rossz amerikai eredmények ellenére is kedvező az európai termés következtében és csak mintegy 70-80 millió q-val lesz kisebb a tavalyi kéreken 800 millió q-s terméseredményénél.

SPORT

Nagy kavarodás a Nemzeti Bajnokság csoportbeosztása és létszámemelése körül

Augusztus 26-án dönt a Biroul Federal a fellebbezések fölött

A Biroul Federal legutóbbi döntése, amellyel felemelte a Nemzeti Bajnokság két csoportjának létszámát, még korántsem jelentette ennek a problémának végleges megoldását.

Fellebbezést nyújtott be ebben az ügyben a Ripensia és a Crisana. Kifogásolják a csoportok beosztását. Az A) csoportban jóval nagyobb a csapatok kereseti lehetősége, a B) csoportban azonban csak ráfizetni lehet. A sorsolás módját is kifogásolják. Ugyanis azt a bukaresti Vénus pálya büfféjében végezték. A sorsolás alkalmával megtörtént az a fűrésa dolog is — a Ripensia szerint — hogy habár a NAC-ot a Ripensia csoportjába sorsolták, mégis áttették a másik csoportba.

A Ripensia amellett, hogy fellebbezett, két igen figyelemreméltó indítványt is terjesztett a szövetség elé a Nemzeti Bajnoksággal kapcsolatosan. A temesvári csapat első javaslata az, hogy a Nemzeti Bajnokságba sorozott egyesületeket osszák két erőviszonyok szerinti csoportba. Az erőviszonyokat az 1932—1933. évi eredmény mutatja. Az A) csoportba kerülnek a múlt évi két csoport első négy-négy helyezettje, míg a B) csoportba a többi együttesek. Minden A) csoportbeli mérkőzés előtt egy-egy B) csoportbeli bajnokit játszanának le. A II. osztályba sorozott csapatok segélyezésére az első osztály mérkőzésein eladott jegyeknél 2 lei pótdíjat szednének. A Ripensia kiemeli, hogy a Dragos Vodă mérkőzéseit a szövetség kell rendezze saját rizikójára.

A második érdekes formula szerint a bajnokság csoportbeosztását úgy kellene csinálni, hogy a múlt évi két első helyezett válogatná ki maga mellé a csapatokat olyan módon, hogy az első választás jogáról sorshuzással döntenének. Így kitűnően érvényesülne az egyenlőség elve.

Az első terv keresztülvitelé esetén az osztálycsere úgy történne, hogy az I. csoport utolsója minden további nélkül helyet cserélne a II. csoport első helyezettjével, az utolsóelőtti pedig kettős osztályozó mérkőzést játszana a második helyezettrel. A második tervnél ugyanolyan rendszer szerint történne az osztályozás, mint eddig.

A Nagybányai Tricolor is benyújtott egy beadványt, amelyben kéri felvételét a Nemzeti Bajnokságba. E kérés teljesen jogos is, mivel az öt ligabajnok közül csak a Tricolor maradt ki még a létszámemelés után is.

A Nemzeti Bajnokság intéző bizottsága a létszámemelést kifogásolja. Ugyanis úgy a TMTE-t, mint a Dragos Vodă-t a selejtezők ellenére is felvették a Nemzeti Bajnokságba. Azal érvel a fellebbezés, hogy ezt a létszámot csak jövőre lehetett volna végrehajtani, de semmi körülmények között sem az idei szezonban.

A sok fellebbezésre és kifogásra azonban csakhamar megnyilvánult az ellenhatás, amennyiben a NAC, Universitatea, Venus és a Juventus ugyancsak memorandummal fordultak az illetékes körökhöz és ebben a sorsolás védelmére keltek. Azt fejtegetik, hogy a sorsolást a szabályoknak megfelelő keretek között végezték, tehát az semmiféle szempontból nem kifogásolható.

A Biroul Federalnak aug. 26-iki, szombat esti ülésén tehát két probléma felett kell döntenie: 1. A Nemzeti Bajnokság beosztása az első kérdés. Nem lehetetlen, hogy tel-

jesen ujonnan fogják kisorsolni a két csoportot. 2. A Nemzeti Bajnokság létszámemelésével kapcsolatban szintén szenvedélyes vitákra van kilátás, amennyiben a Keleti és Nyugati Liga a Dragos Vodă és TMTE mellett foglal állást. A két álláspont között bizonyára nagyobb harc keletkezik az ülésen, amely remélhetőleg kimondja az utolsó szót ebben a tengeri kigyóvá fejlődött kérdésben.

Nem lehetetlen, hogy a szombat esti ülésen már kisorsolják a Nemzeti Bajnokságban résztvevő csapatok mérkőzéseit is. Ugyanis először szeptember 3-án kell starthoz állni a csapatoknak.

Győzött a NAC Saarbrückenben is

A NAC a téli diadalmas tura után ismét turán van. Eddig minden mérkőzését megnyerte. Szerdán Saarbrücken város válogatottját 4:2 (1:1) arányban verte meg, erős és izgalmas mérkőzés keretében. A NAC góljait Kocsis (2), Bodola és Rónai szerezték. Czinczér a nagyváradiak kiváló kapusa a második félidőben oly súlyosan megsebesült, hogy valószínűleg nem is vehet részt a csapat további turamérkőzésein. Helyette egy kölcsönként magyar kapus fog védeni.

Nagybánya—Máramarosziget tennismérkőzés 7:4. Nagybánya. Saját tud. A Nagybányai Tennis Klub rendezésében két napon át tartott a Phönix stadionban Nagybánya—Máramarosziget városközi tennismérkőzés. A közönség nagy tömegben élvezte a szép küzdelmeket, amely végül is 7:4 arányban a bányaiak győzelmével végződött. Ez volt az első tennismérkőzés az új, kitűnő talaju Phönix pályán.

Hatvan vagon nafta ég Pozsony alatt a Dunán és félős, hogy lángba borul az egész folyam

Pozsonyból jelentik: Csütörtökön hajnalban kigyulladt a pozsonyi kikötőben Haarlen nevű holland tankhajó, amely hatvan vagon naftát hozott Oroszországból a pardubitzti Fantó művek részére. A tűz keletkezését még nem tudják. A tűz oltásánál nagy robbanás történt, amely 16 embert súlyosan megsebesített. Tizenkét tüzoltó harmadfoku égési sebet két szenvedett. A vulkanikus erővel feltörő forró gázok és a robbanás erejétől szétvágódó tarlagdarabok sebesítették meg őket.

A hajó egyetlen óriási lángoszlop ma dél előtt is. Ilyen tüzet még nem látott a város. Emeletes lángok csapnak a magasba és a nyers olaj égésmaradványainak fojtó, nehéz szaga terjed kilométeres távolságokra. A várost határoló hegyeken egész éjszaka százan és százan tartózkodtak és nézték a csillogó víztükör fölött ezt az égő hatalmas fáklját, amely több száz méteres távolságban lángvörösre festette a Duna vizét.

Kétszázötven tüzoltó és egy ezred katona dolgozik a tűz oltásán. A tüzoltók teljesen tehetetlenek. A parton állnak gőzfecskendőikkel és óriási mennyiségű vizet zúdítanak az izzó hajótestre. Hatvan vagon nyersolaj van még a tankhajón. Nincs emberi hatalom és emberi tudás, amely elolthatná ezt a tüzet, míg el nem ég a nafta.

A tüzoltók a hajó forró testére irányítják a vízsugarakat, nehogy ketté repedjen a hajó törzse és bekövetkezzék az a nagy szerencsét-

A Székelyudvarhelyi Kolping Legényegylet augusztus 27-iki atlétikai versenyei mind szélesebb körben mozgatják meg a vidéki közönséget. Eddigél mintegy 100 versenyző jelentette be indulását. Az eddigi előjelek szerint a kolozsváriak jóképességű csapata is lerándul a székely anyavárosba. A verseny szenzációja Lewart Nyistrón svéd csodafutó szereplése.

Szeptember 3-án lesz az Északi Liga közgyűlése. Az Északi Futball-liga évi rendes közgyűlését szeptember 3-án tartják meg Kolozsváron. A közgyűlésen a district által láttamozott meghatalmazás alapján résztvehetnek mindazon egyesületek, amelyek nicsenek hátralékban semmiféle központi-, liga-, vagy districtdíjjal. Az esetleges indítványok tíz nappal a közgyűlés előtt írásban nyújtandók be.

A Rapid uszóversenye Temesváron. A Rapid sportegyesület vasárnap, augusztus 27-én délután három órai kezdettel a strandon nagyszabású uszóversenyt rendez a következő számokkal: 1. 400 m. gyorsuszás, 2. 50 m. melluszás gyermekek számára, 3. 200 m. melluszás, 4. 100 m. hátuszás, 5. 100 m. junior gyorsuszás, 6. 200 m. gyorsuszás, 7. 50 méteres szabadstílusú gyermekuszás, 8. 100 méteres melluszás (junior), 9. 4x100 m. sprintstaféta, 10. 1500 méteres uszás. A versenyen a temesvári egyesületeken kívül előreláthatólag Arad, Zsongholya, Resica és Lugos uszói indulnak, a propagandaverseny tehát rendkívül érdekesnek ígérkezik.

Uszó- és vízpoló mérkőzés Nagybányán. Saját tud. A városi strand ujonnan épített medencéjében a Phönix CSB uszó- és vízpoló mérkőzést rendezett, amikor a zilahi ZUE jóképességű uszóit látták vendégül. A versenyeket a rossz idő ellenére is szépszámú közönség tapsolta végig, bebizonyítva ezzel szimpátiáját az itt még gyermekcipőben járó sportágakkal. A vízpoló 8:2 (4:2) a zilahi csapat javára. Az uszó-mérkőzések felét a nagybányaiak nyerték.

Az Újpest meghívta a Ripensiat Budapestre. Temesvárról jelentik: A Ripensia vezetősége tegnap este táviratot kapott Budapestről, amely a román bajnokesapat számára igen megtisztelő meghívást tartalmazott. Nem kevesebbről van ugyanis szó, mint hogy a magyar bajnok: az Újpest meghívta a Ripensiat Budapestre egy revansmérkőzés lejátszására, amelynek terminusát október 21-ben jelölte meg. A Ripensia a meghívást természetesen elfogadta.

Hatvan vagon nafta ég Pozsony alatt a Dunán és félős, hogy lángba borul az egész folyam

lenség, hogy hatvan vagon nyersolaj ömöljék szét a Dunán és lángba boruljon az egész folyam.

Szárazon és vizen óriási sugaru kordon fogja körül a lángokban álló Haarlenet. A Dunán is megakadt a forgalom. A közlekedő hajókat csak nagy óvatossággal, tüzoltók fedezete mellett engedik átúszni a veszedelmes zónán. A budapest—bécsi vonal hajói is nagy késést szenvedtek a tűz miatt. Az éjszaka is két robbanás rázkódtatta meg Pozsonyt. Mindegyik robbanás azt jelzi, hogy újabb elzárt tartályokat vett birtokába a tűz.

A kár egymillió cseh korona, ami biztosítás révén megtérül.

Leirhatatlan pánik a pozsonyi kikötőben.

Heves szél fúj egész éjszaka. Az emeletes lángokat a part felé csapta, ahol a vasúti síneken husz olajjal és benzollal telt vagon áll. Óriási izgalom keletkezett az egész kikötőben, mert minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy a lángok elérik ezt a robbanékony vagonost és akkor levegőbe repül a pozsonyi kikötőnek ez a része, emberestől, épületestől. Mozdony nem volt sehol. A veszedelem a szél erejével egyre nőtt. Végül is a tüzoltók gőzfecskendőket irányítottak a tankvagonokra s mindegyikhez oda állt egy század katona és így emberi erővel tolták messzire a tűz fényében, a vízsugarak zuhogó esőjében a veszedelmes kocsikat.

HIREK

Központi szerkesztőség:
Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 802.

1833
augusztus
26

A csomagposta feltalálójának születése

Milyen különös. Mindössze ötven esztendő a csomagpostát. Szinte hihetetlenül hangzik ez a mai világban, amikor repülőgépen pár óra alatt ott lehet a virág az ideálnál, az orvosság a betegnél, a szülő, a gyermek, barátok ajándékai a „cimzettél”, ahogy postai nyelven mondják. És mégis: alig ötven esztendő a csomagposta. Pedig a posta őst már a legrégebb korok népei is ismerték, mert a postához hasonló szervezeteket már az ókorban is találunk. Így például a római birodalomban az összes állami utakon napi távolságra olyan állomásokat tartottak fenn, ahol az utasok megszállhattak és váltott lovakkal utazhattak tovább. Ezek a „postaépületek” ugyan elsősorban hadicélokot szolgálták, de segítségére voltak a polgári forgalomnak is, amelyet a vásárokról utazó kereskedők és az egyes kolostorok között járó barátok tartottak fenn. A XII-ik században már voltak városi posták is, de az első komoly postajáratokat a Habsburg-birodalomban szervezték meg és Bécs és Budapest között létesült az első állami postajárat is, amelynek hűbéri jogon örökös tulajdonosa a Turn-Taxis család volt. A postajog ellenében kötelesek voltak ingyen szállítani az állami levelezést. Igaz, hogy Magyarországon már Szent István alatt volt a „gyorspostának” bizonyos őse: a királyi futár, akinek mindenki kötelese volt lovát, vagy szekert is, ingyen rendelkezésére bocsátani; ezt a jogot Szent László törvényerőre emelte s a királyi futár, — mint a diplomaták ma — pántensükkel bárhova akadálytalanul utazhatott. Erdélyben lovasposták egészen a XVII. század végéig működtek. 1824-ben már éjjel-nappal közlekedtek a postakocsik s a gőzvasut megindulásával a posta is rohamosan kezdett fejlődni a negyvenes évektől. A csomagpostát Fawcett Henrik angol államférfi vezette be. Fawcett 1833 augusztus 26-án született. 1880-ban az angol postaiügyek intézője lett és 1882-ben rendezte a nemzetközi táviratozást és bevezette a csomagpostát, amivel forradalmat idézett elő a világposta történetében. Sikerét megérhette s 1884 november 6-án, mint az emberi haladás egyik harcosa, halt meg.

Ünnepélyesen fogadták a hazatérő Pacha püspököt. Temesvár. Saját tud. Csütörtökön délután érkezett haza Pacha Ágoston dr. megyéspüspök a külföldről. Ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Amikor a vonat befutott a pályaudvarra, a városban megszólaltak a harangok s a püspök harangzúgás közepette érkezett meg a püspöki palotába. Külföldi útján Ferch Mátyás apátkanonok kísérte. A pályaudvaron Magyar Pál püspöki helynök fogadta, a püspöki palotában pedig a káptalan tagjai, a központi papság, a szerzetesházak tagjai s a hitközségek képviselőit várták. Megjelent a Katolikus Munkásszövetség elnöksége is Schweiger Béla dr és a Szociális Misszió Olasz Katalin szociális testvér vezetésével. Papság és hívek a püspököt megérkezésekor egyben negyvenéves papi jubileuma alkalmából kívánták felköszönteni. Meleg órációk után Blaskovits Ferenc nagyprépost a káptalan és a papság nevében köszöntötte a főpásztort, aki Szűz Mária lourdesi kegyhelyén járt és ott mondotta negyvenéves jubilaris miséjét. A hitközségek nevében Várneky Géza vasúti főmérnök és Andress Ferenc dr üdvözölték. Pacha püspök szívélyesen köszönte meg a szép fogadtatást.

A végrehajtó Szatmáron adóba lefoglalt egy öregasszonyt és rápecsételte az ajtót

Szatmár. Saját tud. Sternberg Dóra a Rákóczi-ut 31. szám alatti bodega tulajdonosa tizenkétezer leinél is több adóval volt hátralelben. Csütörtökön reggel Bancu Dezső adófőnök személyesen járt nála az adóért és Sternberg Dóra kérésére néhány napi haladékot adott. Aznap déli 2 órakor azonban megjelent Pandula adóvégrehajtó a bodegában és kijelentette, hogy vagy fizetnek, vagy azonnal bezárja a bodegát, a főnök haladékát nem vette figyelembe. Sternberg Dórának sikerült

kijutnia a bodegából, de édesanyjára a végrehajtó rázárta és lepecsételte az ajtót.

Sternberg Dóra csak délután hat órakor találta meg az adófőnököt, aki intézkedett, hogy törjék fel a lepecsételt ajtót és szabadítsák ki az adóba lefoglalt idősebb asszonyt. Időközben néhány román ur közbelépésére a törvényszéki főnök és a bírósági elnök küldött embereket meghatalmazással, hogy a lepecsételt bodegaját feltörjék.



Változás a német diplomáciában

Rosenberg (balról) eddigi stockholmi követet ankarai (Angora) nagykövetté és Wied herceg (jobbról) eddigi budapesti nagykövetet stockholmi nagykövetté nevezte ki Hindenburg köztársasági elnök.

IDŐJÁRÁS. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint a várható időjárás a legközelebbi huszonnégy órára: Még változó felhőzet, de gyengülő szelek, legfeljebb csak északon és keleten zápor, erős éjjeli lehűléssel, de egyúttal fokozott délelőtti felmelegedéssel.

A pápa közelében lezuhant egy repülőgép. Rómából jelentik: Csütörtökön délután repülőgépes szerencsétlenség történt XI. Pius pápa közvetlen közelében s szinte csodával határos, hogy a pápát nem érte a szerencsétlenség. A baleset olyan megdöbbentő közelségében történt a Szentatyának, hogy ha autója csak pár pillanatot is késik, a katasztrófa talán kiszámíthatatlan következményei lehetnek. Öszentsége sétatúrázón volt az Alba-tó mellett és visszatérőben Ciantino határában haladt autójával, amikor egy gyakorlatos katonai repülőgép, amely igen alacsonyan repült, lezuhant. Ha az autó csak pár pillanattal később halad el a baleset színhelyén, súlyos katasztrófa történik. Így azonban a Szentatyának és kíséretének nem történt baja. A repülőgép teljesen megrongálódott, a pilóta azonban csak könnyebben sérült.

Madgearu Kolozsvárra utazik Vajda látogatására. Bukarest. Saját tud. Madgearu pénzügyminiszter Kolozsvárra utazott, hogy a gyöngélgedő Vajdával megbeszéléseket folytasson. Ez alkalommal néhány pénzügyigazgatóságon inspicirózni is fog.

Halálozás. Gyergyószentmiklóson rövid betegség után meghalt Ferenczy Dénes ny. adófőtanácsos. Csütörtökön délután temették igen nagy részvét mellett. A magyarság egyik kitűnő tagját vesztette el benne.

Banditátamadás a bukarest-prágai gyorsvonaton. Bukarest. Saját tud. Öt betörő rablótamadást kísérelt meg tegnap éjjel a bukarest-prágai gyorsvonat hálókocsijának utasai ellen. Az egyik betörő a hálókocsi tetejéről kötéllel leeresztette társát az egyik nyitott ablakhoz, hogy azon keresztül bemászva, kifossza az alvó utasokat. Egy hölgy azonban, aki a folyosón állt, észrevette a kísérletet, felverte az utasokat s most megkezdődött a hajsz a vagonok tetején a banditák után. A Cimpina és Szinaia között rokozó vonaton nagynehezen sikerült az öt bandita közül hármat elfogni. Kettő közülük, Ardeleanu és Ghioc ismert betörő és zsebmetsző.

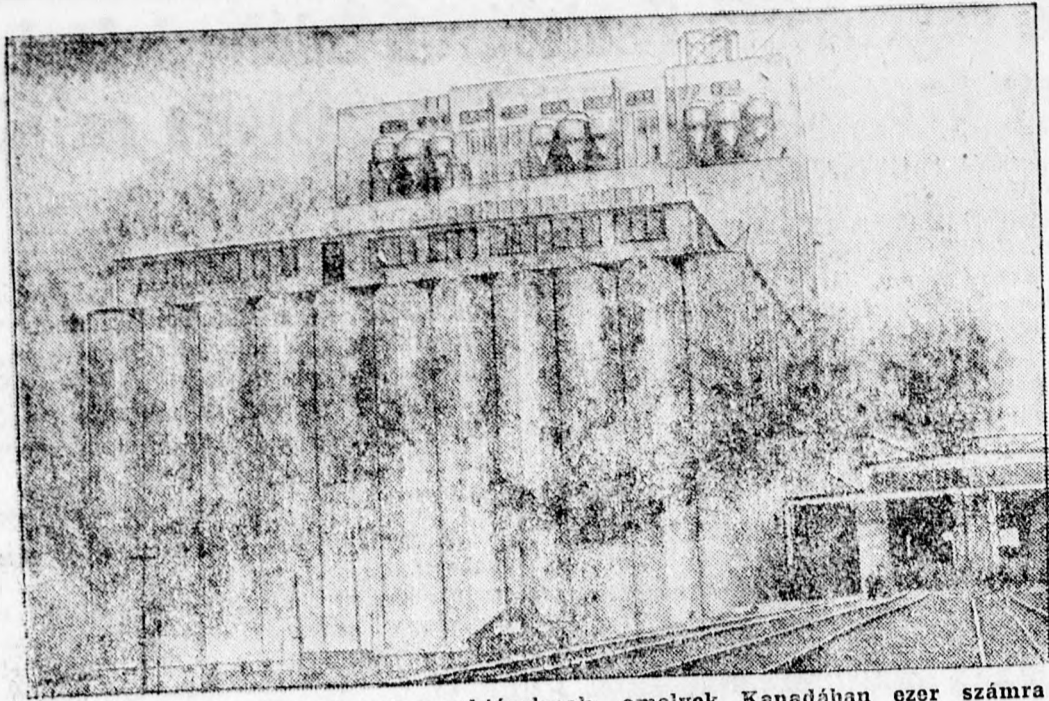
A Zsilvölgyében bevezették a 40 órás munkahetet. Déva. Saját tud. A júliusi zsilvölgyi munkabeszüntetés után a tárgyalások eredményeképpen, amint azt a dévai munkakamara is javasolta, bevezették a 40 órás munkahetet. Ennek az a látható következménye, hogy megóvta a munkásságot a további elbocsátásoktól s így mintegy 1500 embernek a kenyérét mentették meg ennek a tervnek a keresztvitelével. A dévai munkakamarának az a terve, hogy ezt az egész vonalon elfogadtassa s ezzel a rendszerrel a hunyadmegyei munkanélküliség kérdése talán gyökerében volna elintézve, illetve megoldva.

Nagykiterjedésű természetlen síkságot és magas hegyeket fedeztek fel Grönlandban. Koch: világhírű dán sarkkutató grönlandi útja igen nagy sikerrel járt. Expedíciójának földrajzi és földtani eredményei felülmúlnak minden várakozást. Sikerült ugyanis megállapítania, hogy az u. n. belföldi jég nem terjed ki Grönland északkeleti partvidékára. A sarki tenger és a jég között óriási kiterjedésű pusztaság és természetlen földterület van. Az egyik keletgrönlandi hegylánc, amelyet csak részben ismertek eddig, egész az északi partvidékig terjed. Ez a felfedezés tisztázta az eddig homályos geológiai összefüggéseket. Koch repülőgépről nagy szigetcsoportot pillantott meg, amelyen igen magas hegycsúcsokat látott. Csak a nagy köd akadályozta meg abban, hogy pontosabb megfigyelést tegyen.

Négy év után fogta el a csendőrség a negyvenéves gyalugép tolvaját. Csíkszereda. Saját tud. Még 1929. év tavaszán történt, hogy az egyik éjszaka ellopták Albert József csíkszeredai mechanikus negyvenéves gyalugépjét. A csendőrség bevezette a nyomozást, azonban a tettest kézrekerítenie nem sikerült. Most négy év után értesült a csendőrség bizalmas uton, hogy Albert Dávid csíkdánfalvi lakosnál „pénzverőgép” van elrejtve. Házkutatást tartottak és megtalálták az elloptott gyalugépet. Albert József a lopást beismerte, amire átadták az ügyésznek.

Vagyont szerzett a keresztretjvényekkel. Mirosevits Száva, belgrádi nyugdíjas tisztviselő élete alkonyán minden idejét keresztretjvények megfejtésének szentelte. A szerény viszonyok között tengődő öreg naphosszat keresztretjvényeket fejtett s valóságos szenvedélyes lelekesedéssel vett részt különböző keresztretjvény-versenyeken. Öt év alatt nem kevesebb, mint 23.280 keresztretjvényt fejtett meg, közülük a legtöbbet hibátlanul s ezzel a munkájával hatezer különböző díjat, pénzjutalmat és értéktárgyat sikerült szereznie. Egyszer egészen kivételes módon mosolygott rá a szerencse. Megnyerte egy jótékony-célú intézmény keresztretjvényversenyének 50.000 dináros főnyereményét is. Az öreg külön meg gazdagodott a keresztretjvényekből és ma jelentékeny vagyon ura.

TRIKÁL JÓZSEF
AZ ÚJ EMBER
NOVA CREATURA
Ara füzve 150 lei.
Kapható:
az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.



Egyike azoknak az óriás-gabonarakládáknak, amelyek Kanadában ezer számra láthatók

Észak-Amerika évtizedeken keresztül a föld legnagyobb élesztára volt, gabona-termését az egész világra szétküldözte. Termelés miatt azonban szintén gazdasági válságba jutott és óriás raktárait le kellett zárnia. Vajjon az újabb tárgyalásokkal sikerül-e rendes menetbe zökkeneni újból a nemzetközi árucserét?

Házasság. Néhai gróf Toldalagi László és báró Zeyk Elize fia nagyercsei gróf Toldalagi József augusztus 29-én esküszik a zsidói Kastélyban uzoni gróf Béli Zsuzsannával, gróf Béli Kálmán és neje Wesselényi Pálma leányával.

Szigorítják az adóprést Csíkszeredában. Csíkszereda. Saját tud. Mai napon megjelent a csíkszeredai adóhivatalban Armeanu kerületi adóinspektor és vizsgálatot tartott. Az eredményt nem találta kielégítőnek és ezért Zait perceptort ötnapi fizetés levonással büntette meg. Majd az adóbeszédre került a sor. Szigorúan meghagyta nekik, hogy kötelesek naponként százezer lei adót beszélni, különben állásukat veszélyeztetik. Armeanu inspektor kissé tájékozatlan a körülményekkel és nem tudja, hogy Csíkszereda város 3701 lakosától nem lehet „naponként” százezer leit bevenni, annál is inkább nem, mert a végrehajtók ebből a városból már behajtották, ami behajtható.

Bánhidyt Helsinkibe repült. Budapestről jelentik: Bánhidyt Antal mérnök, aki annakidején „Gerle 13” sportgépjén olyan bravúrosan körülrepülte a Földközi-tenger, a gödöllői repülőtérrel csütörtökön reggel öt órakor startolt, hogy leszállás nélkül Helsinkibe repüljön. Bánhidyt sikeresen átrepülte a Kárpátokat, de fél órára Helsinkitől a tallini repülőtérre kényszerleszállást kellett végeznie. A gépnek és a pilótának nem történt baja.

Kiránduló magyar újságírók érkeznek Bulgária felől. Bukarest. Saját tud. Szombaton reggel Bulgária felől Romániába érkeznek egy nagyobb csoport magyar újságíró, akik a Magyar Újságíró Turistaegylet tagjai. A kirándulótársaságot Berencz Sándor, az egyesület alelnöke vezeti. A magyar újságírók szombaton és vasárnap Konstanzát és környékét, hétfőn a petroliumforrások vidékét, kedden és szerdán a fővárost, csütörtökön pedig Szinaját látogatják meg, ahonnan tovább utaznak Budapest felé.

Temesvár maximálja a kenyérrájakat. Saját tud. A város állandó tanácsa megállapította, hogy a gabona- és a kenyérrájak közt túl nagy a különbség. Elhatározta ezért, hogy a minisztériumtól felhatalmazást kér a kenyérrájak maximumára.

A Miasszonyunkról nevezett szeg. Iskolánövérnek temesvári intézeteinek középiskoláiban a beiratások a jövő tanévre augusztus 25–31-ig d. e. 9–12-ig, d. u. 3–5-ig történnek, az I. osztály kivételével minden osztályban. A javító vizsgálatok szept. 1-én, a felvételi vizsga az I. osztályba szept. 4-én, a különböző vizsgálat szintén szept. 4-én, a beiratás az I. osztályba szept. 5-én lesz. Az első osztályba beiratkozók magukkal hoznak keresztlevelet, születési anyakönyvi kivonatot, újraoltási, állampolgársági és az utolsó iskolai bizonyítványt.

Lunacsarszkit kinevezték spanyolországi követvé. Párizsból jelentik: A Tass-iroda jelenti Moszkvából, hogy Lunacsarszkit Szovjet-Oroszország spanyolországi követévé nevezték ki.

Betörtek a csíkszeredai Agrár Bank igazgatójához. Csíkszereda. Saját tud. Takacs Lajosnak, az Agrár Bank csíkszeredai igazgatójának lakásába távollétében betörők jártak és több ezer lei értékű ruhaneműt vittek el. A rendőrség keresi a betörőket.

Nemzetközi hitelintézetet kívánnak az ingatlanlajdonosok. Temesvár. Saját tud. Cioban Pompil dr, a temesvári háztulajdonosok együletének elnöke a romániai háztulajdonosok képviselőiben résztvevő az ingatlanlajdonosok nyolcadik internacionális kongresszusán, amelyet Rómában tartottak meg. Negyven államból nyolcszáz küldött jelent meg, a küldöttségek vezetőit az olasz király és Mussolini is fogadták kihallgatáson. A kongresszus, mint általános irányelvet mondotta ki, hogy olyan országokban, ahol még nem teljes a bérleti szerződések szabadsága, ezt ki kell vinni. A kereskedők ne élvezzenek kiváltságokat a bérleti szerződésekkel kapcsolatban. A háztulajdon általános helyzetének feljavítására szükséges, hogy enyhítsék a fiskus és az adóprést nyomását. A háztulajdon karbantartására és modernizálására jelzőkölteszők megteremtése szükséges s ezért elhatározta a kongresszus, hogy ilyen céllal internacionális pénzügyintézetet létesít. Kialakult azonban az a nézet is, hogy csak olyan országokba adhatnak ingatlanra kölcsönt, ahol a háztulajdonra vonatkozó kivételes intézkedések és megszorítások már nem állnak fenn. Szükségesnek tartotta végül a római kongresszus, hogy a háztulajdon hivatalos képviselőhöz jusson az egyes országok és városok különféle közérdekű gazdasági bizottságaiban.

FIGYELEM! MEGJELENT!

DSIDA JENO:

MAGYAR KARAVAN ITALIAN KERESZTUL

Az „Erdélyi Lapok” társasutazása résztvevőinek különösen kedves meglepetés. A helyszíni felvételekkel gazdagított illusztrált könyv ára 75 lei.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Nagyvárad ultimátuma

Bánffy Miklós grófhöz

Néhány nap előtt megérdemelt kemény jelzőkkel mutattunk rá arra, hogy a kolozsvári színpártoló az orránál fogva akarja vezetni a nagyváradit, aradi, temesvári Magyar Párt elnökségeit, mert dacára, hogy hónapok előtt szőlítették fel arra, hogy nyilatkozzék: elfogadja-e a megküldött feltételeket a közös működésre vonatkozóan: az ügy részletes megbeszélésére kiküldött dr Kádár Imre vagy elfogadható ajánlat nem érkezett. Az se látható, hogy a kolozsvári színház szervekedne, pedig szeptember elsejére minden színháznak kész kell lennie vele. Nyilvánvaló tehát, hogy a színpártoló nem egyenes uton jár s még a legelemibb, köteles udvariassági formákat sem tartja be. A szabadságáról hazaérkezett dr Soós István, a Magyar Párt váraditagozatának elnöke és helyettes polgármester kijelentette előttünk, hogy ultimátumszerű levelet küldött szerdán, cikkünk megjelenése után gróf Bánffy Miklóshoz, a színpártoló elnökéhez, hogy ha e hó 27-ig nem rendezi a színpártoló a városi színház ügyét, megszakit velük minden összeköttetést és megbizva vagy Parlagi Lajost, ha ő nem vállalná, Szabadkay József szatmári színházigazgatót, akinek ajánlata nagyon előnyös a színház vezetésére. De szeptember elsejéig a kérdést minden körülmények között eldönti. Vagyis: tovább — amint annakidején megírtuk, ezt a fitymáló és sértő magatartást a színpártoló részéről nem tűri.

Dr Soós erélyes fellépése a közönség teljes szimpátiájával találkozott. Annál is inkább, mert évek óta csak kitéréseket, valótlan, lekicsinylő állításokat tapasztalt a váradit közönség a színpártoló részéről, nem is tekintve azt, hogy dr Kádár Imre adott becsületszavát sem tartotta be. Ezek után érthető, ha nem sok szimpátiával, még kevesebb hitellel találkozott Váradon a kolozsvári színpártoló és talán legjobb lene örökre elszakadni egymástól.

Marconi új kísérletei — rövidhullámokkal.

Marconi szenátor, az olasz királyi Akadémia elnöke nyári szabadsága után ismét teljes erővel nekilát a rövidhullámokkal folytatott, korszosnak ígérkező kísérleteihez. Marconi mostani kísérletei — mint közlik — az úgynevezett ultrarövid hullámok használhatóságát lesznek bírátva felderíteni. A kísérletekhez szükséges készülékeket Marconi a napokban a Róma mellett levő Albani-hegyekből, ahol Rocca di Capaban voltak felállítva, a Szardinia szigetén levő Figari Capigariiba szállította át. Marconi yachton szintén odautazott. Amnyit elárulnak, hogy hatvan centiméteres hullámokkal való kísérletezésről van szó.

Villámhaiál aratás közben. Csíkszereda. Saját tud. Pál Jánosné gyergyóújfalvi asszony rozstot aratott a mezőn. A hirtelen kitört viharban elmenekülni nem tudott és a villám halálasztotta.

Eltűnt gyermekek. Temesvár. Saját tud. Schmitz Józsefné józsefkülvárosi lakos, akinek férje magával tehetetlen hadirokkant, jelentette a rendőrségen, hogy mialatt munkában volt, nyolc és tizenkét éves fiai eltűntek hazulról. Két napig nagy agodalomban volt az anya. Attól tartott, hogy a fiúk fürödni mentek és a vízbe fulltak. Végre aztán rájuk akadt. Egy barátjuknál voltak Kissodán s amikor édesanyjuk egy rendőrrel megjelent, ijedtükben hamar az ágy alá bujtak. A kis szökevényeket a rendőrközmiszár — a dutyiba dugta. Legalább tíz percre. S csak akkor engedte ki őket, amikor fogadkoztak, hogy többé nem távoznak el hazulról az anyjuk tudta nélkül. Súlyosabb szomorú következményekkel járt egy másik szökevény. Budur Gergely józsefvárosi asztalos nyelvéces Miklós nevű fiacskája szintén nyomtalanul eltűnt. Amnyit hallott az apja róla, hogy fürödni ment a Bégába. A gyermek holttestét a város határában húzták ki a vízből, harmadnapra.

Nyugalomba vonult rendőrtiszt . . .

Temesvár. Saját tud. Harminckét évi szolgálat után nyugdíjazását kérte Plank Frigyes rendőrkomiszár, a temesvári bűnügyi rendőrség „lelke”. Plank Frigyes annakidején, mint egyszerű „polgári biztos” kezdte — még városi szolgálatban — a pályáját, amelyet a harminckét esztendőn át mindvégig derekasan állt meg. Mindig abszolút komoly, korrekt és pontos volt: a harminckét esztendő alatt soha panasz nem merült fel ellene, soha a nyugodt, higgadt modorából ki nem hozta senki és eredményt eredményre halmozott. Az impérium átvétele után is értékelni tudták páratlan helyi- és emberismeretét és szaktudását: izzig-vérig bűnügyi szakember, aki nem egyszer első pillanatban oldotta meg a rejtélyesnek látszó bűnügyeket. Vagy két évvel ezelőtt is egymásután két ilyen híres este volt: amikor a megyei állatorvosi hivatalban nagyobb összeg tűnt el s az első helyszíni szemle alkalmával egy fiatalembert látott a szomszédos irodában. Rögtön letartóztatta, mert emlékezett rá, hogy két héttel előbb költségei miatt vonta magára a gyanút. Meg aztán egy rablás alkalmával lement a házmesterhez is érdeklődni s egy fiatalembert talált ott, aki valamikor a saját édesanyját lopta meg. Rögtön rácsapott s egy félóra mulva az egész banda le volt tartóztatva... A detektívosztály vezetője Plank komiszár s ha kisebbségi ember nem volna, bizonyára régesrég a bűnügyi rendőrség vezetője lenne. Harminckét évi szolgálat után nyugalomba vonul Plank Frigyes rendőrkomiszár és ekkor, az utolsó percben valami titok pattan ki, amelyet nem tudott senki, amelylyel Plank Frigyes sohasem dicsekedett. Azt ugyan tudták róla, hogy már évek óta a Temesvár-gyárvárosi római katolikus egyháztanács tagja, mégpedig komoly, buzgó tagja, de többet sem. S a napokban — amikor Plank Frigyes egészségi okokból már leszámolt a rendőri hivatással s nyugdíjaztatását kérte — a máriaradnai kegyhelyen nagy zarándoklat alkalmával új kápolnát is szenteltek be az ottani Kálvária-hegyen. Kicsi kápolna, Szent Judás Thaddeus szobrával, meg egy kis táblával. Az ajánlósortok Plank Frigyes ajánlja fel a kápolnát a szoborral s az emléktáblával — családjával egyetemben. Plank Frigyes rendőrkomiszárral együtt. A nagy szükségben segítő szent tiszteletére. És ebből az alkalomból kitűnik, hogy a rendőr, a rendőrkomiszár nemcsak az a kemény, marcona, mindig és mindenütt azonnal beavatkozó férfi, hanem — mindenesetre van ilyen is — a rendőri hivatás külszíné alatt érző, imádságos szív dobog. Amíg ugyanis Plank Frigyes rendőrbiztos, vagy később rendőrkomiszár ki tudja hol csatangolt az éjszakában s amikor — például a háború idején — nem egyszer a polgári biztos is tűzharcot vívott meg valamelyes félreeső helyen orosz hadifoglyokból összeverődött rablóbandával s amikor Plank Frigyes rendőrkomiszár a mások biztonsa kedvéért az életét tette kockára és néha minden utcasarkon leskelődött reá a veszély, a halál: azalatt odahaza az aggódó feleség meg a gyermek összekulcsolták a kezüket s búzgó imában töltötték azokat az éjszakákat. S az aggódó feleség Szent Judás Thaddeusnak, a nagy szükségben segítőnek, közbenjárónak oltalma alá helyezte a férjét. S ha odahaza a feleség, a gyermek annyit imádkoztak, hát a Plank rendőrkomiszárius is istenfélő, imádkozó ember volt. Sohasem dicsekedett vele, de most, amikor leszámolt a rendőrséggel s a kitudja micsoda bajban fogamzott fogalom válósult meg a kis radnai kápolna révén: egyáltalán nem tagadja. És evvel most egész mivoltában bontakozik ki előttünk Plank Frigyes rendőrkomiszár lelke. Most már tudjuk, min alap-szik az a határtalan lelkiismeretessége, kötelességtudása. Most már tudjuk, miért mérlegelt mindent megfontoltan, miért nem voltak kilengések a hivatása során, miért volt mindig — minden komlysága mellett — ember, jóember. Miért tudta mindig a dolgok mélyét keresni és megfogni és miért nem engedett bizonyos ügyekből nagy szenzációt csinálni, amikor egyszerűen megmondta: uraim, hát bűnözött, meglakolt érte, de nem megátalkodott, nem szabad a jövő-

jét, életét tönkretenni! Én inkább sajnálni tudom... Azért volt olyan Plank Frigyes, amilyen, mert a hivatali formákon felül is a maga imádságos, vallásos lelkületével elismert egy magasabb fórumot. Ahol teljes lelkiismeretességgel számolt minden léptéért. Istent ismert!... S ha végigtekintünk harminckét esztendő pályáján, most már tényleg megértjük, miért volt olyan Plank Frigyes rendőrkomiszár, amilyen.

Az állandó vad hajszát jelentő bűnügyi szolgálatot is lehet igaz tartalommal, lélekkel, szívvel kitölteni: ezt bizonyítja Plank Frigyes, aki most a nyugdíjazását kérte és ezért van az, hogy ennél a nyugalombavonulásnál meg kellett állnunk egynéhány percre. Tisztelettel, kalaplevélve.
Sch. B.

Dr. Pruzsinszky Zoltán:

Régi húr
(Verse)

Ára füzve 60 lel és portó.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Súlyos következménye van Temesváron Dobrin dr sovinszta támadásának

Az egész temesvári polgárság megsértését látják az iparosok a támadásban. — A katolikus munkások a maguk védelme alá veszik P. László szalvatóriánus szerzetest. „Annyi lelkes és önzetlen munkáért nem ezt érdemelte”

Temesvár. Saját tud. Dobrin Cassius dr, városi tanácsstag hírhedt kontesztációja, amelynek szokatlanul merész sovinszta támadást intéz az ipari munkaadók szindikátusa és a Katolikus Munkásszövetség ellen, természetesen nagy megdöbbenést keltett úgy az iparosársadalom, mint a katolikus társadalom körében, de általában az egész városban. Az iparosok szindikátusánál felháborodottan tárgyalják még ma is az esetet és kijelentik: ez a szindikátus annyira nem óhajt román intézményekkel kooperálni, hogy vezetőségi tagjai egyúttal a munkakamara tanácsstagjai, de a temesvári iparosok voltak egész Romániában az elsők, akik román törvény alapján szervezkedtek és megalkották a maguk szindikátusát. Eppen a románellenes váddal illetett iparosszindikátus az első szervezet, amely tisztára a szindikátusi törvény alapján létesült. A temesvári iparoság illetően való megtámadásában az egész temesvári polgárság megsértését látják. S ez annál meglepőbb, mivel Dobrin dr a kormánypárt tagja s ugyanannak a pártnak exponensként került a temesvári városi tanácsba, amely pártot támogatva s amellyel kooperálva indultak a legnagyobb harmonia jegyében az érdekteltültek — amelyeket most megvádoltak — a városi választás küzdelmeiben. S az akkori harmónia eredményezte, hogy az egész lista győzelemre is jutott.

A katolikus munkásság is foglalkozott a támadás ügyével s ezzel kapcsolatban a következő határozatot tette közzé:

A Romániai Katolikus Munkásszövetség központi tagozatának végrehajtóbizottsága foglalkozva a Dobrin dr kontesztációjában foglalt és a sajtóban is napvilágot látott támadással, azt vakmerőnek és alaptalannak minősíti

s elsősorban kötelességének tartja, hogy a legnagyobb eréllyel visszautasítsa a felelőtlenül kockáztatott vádat, mintha a román érdekek ellen dolgoznék. A Romániai Katolikus Munkásszövetség a katolikus világnézet s a katolikus erkölcsi elvek szerint minden erejéből a munkásság erkölcsi, anyagi és szakmai érdekeit kívánja előmozdítani s a Szentatya nagyszabású enciklikájának, a quadragesimo annonak parancsa értelmében a társadalom megújításán közreműködni. Hogy tagjaitól megköveteli az isteni és emberi parancsolatok respektálását és így feltétlenül a törvényesség alapján áll: csak a mindenki s az állam javára való és méltánylandó konstruktív munkát végez, amidőn ezt a szellemet éppen a mai időben szigorú következetességgel viszi bele a munkásság tömegeibe. A Romániai Katolikus Munkásszövetség sem valamely személy, sem vallás, vagy nemzetiség ellen — amelyeket tiszteletben tart — nem fordul, hanem a jogrend, az emberiség és szociális igazság hangsúlyozásával egyesülve a kihatásaiban destruktív és mindenképpen elítélendő lelketlen jogtalanság, igazságtalanság és kiuzsorázás ellen. Az egyesület a törvényes román hatóságok részéről elismert jogi személyiség és különben román tagjai is vannak. Ami végül a mindenki által nagyrabecsült Péter Lászlót illeti, a végrehajtóbizottság teljes szeretettel védelmébe veszi és megállapítja, hogy nem magyar állampolgár és a személyét ért méltatlan támadás pontról-pontra alaptalan. A mindig csak a másokért, a mindannyiunkért kifejtett közismert és olyannyira lelkes és önzetlen tevékenységéért nem ezt érdemelte. A Katolikus Munkásszövetség egyébként a súlyos támadásért teljes elégtételt követel. Arnold Gáspár alelnök, Gieszer titkár.

Petrilla—Deákbanán már hatéve működik a Római Katolikus Népszövetségi Dalárda, amelynek 1930-tól kezdve saját vonós zenekara is van. Ezenkívül van egy ugyanilyen régi Római Katolikus Ifjúsági Vegyeskar is. Ezek együttesen augusztus 20-án rendezték meg a rossz időjárás miatt, kissé megkéste, szokásos nyári kirándulásukat a Lónya fölötti Taia nevű gyönyörű erdőbe. A közönség szórakoztatásáról a zenekar és dalárda állandóan gondoskodott. Mindkettő igen sok tapsot kapott a szokásos egy hordó sörön kívül. Voltak vidám társas játékok is. Elvezet volt nézni az egy napra minden nyomorúságukról megfélemezett szegény bányász családokat. A hálálkodások egész garmadával árasztották el ifj. Kicsid Géza plébánost, akinek a szépen kifejlődött és mindenféle utánzásra talált katolikus kultúrellet köszönhető. Erre mutat a Petrillán működő öt dalárda és három zenekar.

A tölgyesi kicsiny katolikus magyarság összetartásának, erős katolikus hitének és fegyelmeztségének gyönyörű belső és külső kifejezése volt a Nagyboldogasszony-napi búcsú. Lelkemelő volt amikor a hallói, hágtóri és recfalvi hívek zászlóval, fegyelmzett énekszóval levonultak az anyatemplomba Mária hódolatára. A szép és lelkes szent beszédet dr Lőrincz József dítrói plébános mondotta, búzditva a kitartásra, hitettségre, Isten, Mária és felebaráti szeretetre. Szentmise után az új hollói zászlókat áldotta meg a miséző pap. Délután litánia keretében konferencia beszédet mondott dr Lőrincz plébános, szépen búzditva a híveket az egyház iránti kitartó munkára és az iskola iránti áldozatos ragaszkodásra. Áldás volt erre a távoleső, magára hagyott, nagyon szegény népre ez a szép nap, amelyen megmutatta, hogy él és ősei hitében, áldozatos nagylelkűségével fenn akarja tartani, amit drága és szent örökségül kapott.

RÁDIÓ

(Az órákat közép-európai idő szerint közöljük).

Dutka Ákos a rádióban. Érdekes előadás lesz szeptember 1-én a budapesti rádióban, ahol **Dutka Ákos**, a kiváló költő fog előadást tartani *Az álmok úszó szigetén* **Budától — Afrikáig** címen. Az Oceanic vándorainak kellemes visszaemlékezés, amelyet **Dutka Ákos** a latin-görög tengerpartok szépségeiről elmesél, akik pedig nem látták, azoknak színes álmait varázsolja a képzelet vásznára, a nyugtalan Sziciliáról a tripoliszi olasz agrárkultúra eredményeiről és Athén örök tanulságokat rejtegető márványromjairól.

Vasárnap, augusztus 27.

Bukarest. 10 Zenekar. 11 Pucianu-zenekar. Román zene. 12 Szimfónikus lemezek. 13 Könnyű lemezek. 17 Jonescu-zenekar, könnyű és román zene. 18.15 Jonescu-zenekar. 19.20 Éneklemezek. 19.40 Rádiógyetem. 20 Offenbach operett.

Budapest. 9.15 Hírek. 10 Református istentisztelet. 11 Katolikus istentisztelet. 12.15 Bura Károly cigányzenekara. 13.45 Gramofon. 15 Gazdasági előadás. 15 Gramofon (Budapest II.) 15.45 Helyszíni közvetítés az evezős bajnokságról. 16.30 Moravék Endre előadása. 17 Helyszíni közvetítés az evezős bajnokságról. 17.45 Szalonzenekar (Bertha). 19 Kosztolányi Dezső elbeszélése. 19.30 Huszka Rózsi énekel. 20.20 Színműelőadás: A Viktória hotel rejtélye. 22.20 Mocsányi—Lakos-jazz. 23.15 Toll Árpád cigányzenekara.

Érdeemes meghallgatni:

Milánó 20.30 Három kis opera közvetítése. Stuttgart 19.40 Gramofonopera. Verdi: Aida.

Hétfő, augusztus 28.

Bukarest. 12 Tőzsde. Vizállás. Könnyű gramofon lemezek. 13 Zenekari művek gramofonon. 17 Rádiózenekar. 18 Beszélőújság. 18.15 Rádiózenekar. 19.20 Éneklemezek. 20 Metzner-kvintett. 20.30 Előadás. 20.45 Pessione hárfaművész. 21.10 Zenekar.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Szalonzene (Mándits). 13.30 Leidenfrost Ica énekel. 15.30 Diákféltóra. 16 Arányi Mária előadása. 17 Rácz Zsiga cigányzenekara. 18.10 Anday Ernő elbeszélése. 18.40 Palotai Vilmos gordonkázik. 19.20 Pethes és Dénes mókaestje. 20 A bécsi rádió műsorának közvetítése. 21.30 Veres Lajos cigányzenekara (Kalmár). 22.45 Ember Nándor zongorázik. 23.10 Veres Lajos cigányzenekara.

Érdeemes meghallgatni:

Berlin 21.15 Goethe-émlékest. Breslau 20 Vig-opera. Delling: Don Caesar. London 20 Wagner-est a Queens Hallból. München 20.10 Operett-előadás. Strauss Oszkár: Utazás a szerelem körül.

Kedd, augusztus 29.

Bukarest. 12 Tőzsde. Vizállás. Könnyű gramofon lemezek. 13 Zenekari művek gramofonon. 17 Moco-zenekar. 18 Beszélőújság. 18.15 Moco-zenekar. 19.20 Hangszeres zene lemezek. 20 Istratty Edgar basszista hangversenye. 20.20 Rádiózenekar. 21.15 Rádiózenekar.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Balalajka-zene (Stépat). 13.30 Kiss Józsa cigányzenekara. 16 Hilberth Károly előadása. 17 Moly Tamás előadása. 17.30 Baranyai Lili zongorázik. 18.10 Fazekas István előadása. 18.40 Szórakoztató zene (Polgár). 20.30 Kiss Lajos cigányzenekara. 21.50 Kernitler—Oszágh—Friss-trió. 22.50 Máthé Elek előadása angolul. Utána: Bachmann-jazz.

Érdeemes meghallgatni:

Beromünster 21.10 Pataky: Álomszerelm, zenedráma. Breslau 21.20 Tengerészdalok. Daventry 20 Berlioz—Strauss Richard-hangverseny. Milánó 20.35 Operettelőadás. Hajós: A fekete Pierrot. Stockholm 19.30 Szénássy Károly és Pataky Róza hegedű- és zongorajátéka. Stuttgart 18.10 Maener mannheimi tanár előadása Budapestről. Bécs 19.45 A szerelemről és halálról szóló operarészletek.

Szerda, augusztus 30.

Bukarest. 12 Tőzsde. Vizállás. Könnyű gramofon lemezek. 13 Zenekari művek gramofonon. 17 Rádiózenekar. 18 Hírek. 18.15 Rádiózenekar. 19.20 Román zene. 20 Stefanescu esellóművész. 20.45 Fotinu Mária zongoraművész. 21.15 Theodorescu hegedűművész. 22 Zene a Piccadilly-vendéglőből.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Gramofon. 13.30 Egyetemi énekkarok. 15.30 Diákféltóra. 16 Csengeri Ilona mesél. 17 Révész Béla előadása. 17 Szalonzene (Mándits). 18.40 Babay József elbeszélése. 19.10 Szász Ila előadása. 20 Közvetítés Szegedről. 21 Rácz József cigányzenekara. 23.20 Láng-László Edith zongorázik.

Érdeemes meghallgatni:

Brno 19.30 Operaközvetítés. Mozart: Varázsfuvola. Pozsony 17.55 Magyar óra, irodalmi és zenés előadások. Prága 19.30 Operaközvetítés. Puccini: Pillangókisasszony.

Csütörtök, augusztus 31.

Bukarest. 12 Tőzsde. Vizállás. Könnyű gramofon lemezek. 13 Zenekari művek gramofonon. 17 Jordachescu-zenekar. 18 Hírek. 18.15 Jordachescu-zenekar. 19.20 Könnyű lemezek. 19.40 Rádiógyetem. 20 Helta Aida énekesnő. 20.20 A rádiózenekar szimfónikus hangversenye. 21.15 Brahms: II. szimfónia.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Állástalan zenészek zenekara (Melles). 13.30 Honvédzenekar (Fricsay). 16 Gramofon. 17 Helyszíni közvetítés az ügetőversenypálya megnyitására. 17.30 Darvas Ibolya énekel. 18 Baktay Ervin előadása. 18.30 Revere Gyula hárfázik. 19 Rapaics Rajmund előadása. 19.30 Egyfelvonásos operák a stúdióból. 22 Bura Sándor cigányzenekara. 23 Hetény—Buday—Sebő-trió.

Érdeemes meghallgatni:

Berlin 21-től 1-ig tánczene. Milánó 20.30 Három kis opera közvetítése. Poste-Parisien 21 Cigányzenekar közvetítése a Touquet fürdőből. Bécs 1.05 Operettközvetítés. Heller: A bolondok udvara. (Mikszáth Kálmán: Szelestyei asszonyok c. regénye után.)

Péntek, szeptember 1.

Bukarest. 12 Tőzsde. Vizállás. Könnyű gramofon lemezek. 13 Zenekari művek gramofonon. 17 Rádiózenekar. 18.15 Rádiózenekar. 19.40 Verdi: Aida, opera.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Szalonzene (Szervánszky). 13.30 Bura Károly cigányzenekara. 15.30 Diákféltóra. 16 Vértes József előadása. 17.30 Sárossy Mihály énekel. 18 Dutka Lajos útirajza. 18.30 Molnár Alice hegedű. 19.10 Külügyi negyedóra. 19.30 Tóth Erzsébet dalestje. 20.10 Filmközvetítés (Dalol a mámor). 21 Gramofonrevü (Bánóczy). 22.30 Hangversenyzenekar (Deutsch).

Érdeemes meghallgatni:

Breslau 20 Operaközvetítés. Wagner: Rienzi.

Szombat, szeptember 2.

Bukarest. 12 Tőzsde. Vizállás. Könnyű gramofon lemezek. 13 Zenekari művek gramofonon. 17 Könnyű- és román zene. 18.15 Sibiceanu-zenekar. 19.30 Hangszeres zene gramofonon. 20 A Zlatari-templom énekkara. 21 Rádiózenekar. 21.45 Hírek.

Budapest. 6.45 Torna. Utána gramofon. 9.45 Hírek. 10 Felolvasás. Közben gramofon. 12.05 Zenekar (Berg). 13.30 Perényi Gabriella és Ligeti Dezső énekel. 16 Harsányi Gizi előadása. 17 Demeter Géza előadása. 17.30 Szalonzene (Losonczy—Schweitzer). 18.50 Falu Tamás előadása. 19 Mit üzen a rádió. 19.30 Gramofon (Budapest II.) 20 Közvetítés Szegedről. 21 Pilinszky Zsigmond énekel. 22.30 Gramofon.

Érdeemes meghallgatni:

Berlin 20-tól 1-ig Tarka est. Daventry 20 Sétahangverseny a Queens Hallból. Liszt: II. Magyar rapszódia.

Könyvvuidonság!

GERELY JOLÁN A MŰVELT LEÁNY

Ez az első kat. szellemű leányoknak írt illemkönyv. A pedagógusok kezében pompás vezérfonal, a fiatal leányoknak pedig szeretettel eligazító jóbarát, a társadalmi élet sok külsőségét is megkívánó szövevényeiben.

Csinos kiállításban, amatőr-kötésben, tetszetős, modern borítóval. Ára 84 L. és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 80 lei. Allástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.

Lakás

Két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, kamara azonnalra kiadó. Váradi Zs.-u. 17.

Kiadó azonnalra a fő-utca 7. szám alatt egy négyszobás komplett lakás, valamint Körös-utca 15. sz. alatt egy kétszobás lakás. — Érdeklődni ugyanott lehet.

Két- és háromszobás, fürdőszobás lakások november 1-re kiadók, Berkovits Ferenc-utca 38.

Kiadó lakás. Háromszobás, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel ellátott modern magánház augusztus 15-re. Strada Delavrance (Ritoók Zs.) 40. kiadó.

Kiadó azonnalra egy 3 szobás modern lakás. Cím: Oláry, Körös-u. 15.

Különléle.

Intelligens, szolid tisztviselőleány feltétlenül megbízható katolikus családnál, esetleg intelligens özvegy ur-asszonynál teljes ellátást keres. Cím a kiadóban.

Rómán, francia tanár, iskolaévre vállalt tanítást, teljes ellátás ellenében. Ajánlatokat, tanév jellegre a kiadóba.

Láposy zeneiskola hegedű zongora és zeneelméleti tanakkal. Bethlen utca 20.

Zenker Margit szabászati iskolájában újabb tanfolyam kezdődik szeptember 1-én Schlauchter 2.

A KATOLICIZMUS diadalmas erjének, mérhetetlen nagyságának és végtelen szépségének MEGKAPO TÜKRE a KATOLIKUS LEXIKON.

A legjobb minőségű női, férfi- és gyermekcipők csak a Popovits cipészmeister Zöldfa-utca 2. sz. alatti üzletében szerezhetők be, ahol megrendelések is a legpontosabban készülnek.

Intelligens román diák-leánytól társalgási órát venne urileány. Cím: Tudor Vladimirescu 27. (Magyar-utca).

Intelligens, keresztény uri család teljes ellátásra vállalt két uri iskolásleányt. Elegáns, parkettes, nagy utcai szoba, fürdőszoba, zongora használat, elsőrangú ellátás. — Cím a kiadóban.

Alkalmazás

Elsőrendű tőke-segédet azonnalra keresek. Röllich Parcoul Stefan cel Mare 19 Oradea.

Intézeti főnököknek vidékre is ajánlkozom. Özv. Gyengéné Oradea, Strada Constanca 26.

Adás-vétel.

Egy udvari vaskút elzáróval és lefolyóval, jókarban, eladó. Bethlen-utca 24.

Butorok eladók Grundböck trafik, Szilágyi-utca 6. sz.

Uborkacset bármily mennyiségben kapható Str. Nic. Zsiga (volt Lukács György-u. 52. sz. alatt).

Eladó egy zongora és egy nagy ebédlő-székeny Körös-u. 15.

Egy használt, de jókarban levő szobaajtó eladó. Bölcsöde-u. 2.